
Kasjan V.

MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF FOREIGN TRADE ACTIVITIES IN UKRAINE

Peculiarities of external economic activity in Ukraine of nowadays are investigated in the article: dynamics of external trade in goods and services, changings of specific and regional structure of export-import in sence of the place and role of this activity in the development of country's economic.

Ways of increasing effectiveness of external economic activity are defined.

Keywords: *external economic activity, export, import, the structure of export-import.*

УДК 656.61

Аляб'єва О.М.

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

У статті розглянуто особливості розвитку логістичних послуг в Україні, визначено проблеми та перспективи транспортних підприємств для подальшої інтеграції в міжнародну транспорту систему. Проаналізовано основні вітчизняні компанії, які надають логістичні послуги на вітчизняному та міжнародному ринках.

Ключові слова: *логістичні послуги, логістичні підприємства, транспортна система інтеграція.*

Постановка проблеми. Роль логістики в економічному розвитку України визначається головними факторами, основні з яких потрібно виділити:

- ✓ вигідне економіко-географічне розташування України щодо країн Західної Європи, країн Прибалтики, Білорусії, Російської Федерації та країн ближнього та далекого Сходу;
- ✓ достатньо велика протяжність берегової лінії; наявність морських та річкових портів, що забезпечують вільний доступ до басейнів Чорного та Азовського морів;
- ✓ найбільший транзитний потенціал з європейських країн, оскільки Україна знаходиться на перехресті найважливіших транспортних коридорів.

Пропонуємо розглянути особливості надання логістичних послуг в Україні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Основними вітчизняними науковцями, які досліджують особливості формування логістики, є такі: Перебийніс В.І., Перебийніс О.В., Питуляк Н.С., Тимошук О.М., М. Окландер, В. Николайчук, І. Смірнов, Кучерук Г.Ю., Боняр С.М. Серед зарубіжних науковців варто виділити таких: Д. Бауерсокс, Д. Клосс, Д. Ламберт, С. Ленглі, К. Мельцер, І. Шнайдер.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Сучасний стан економіки України, майбутнє членство в Європейському Союзі та членство у Транс'європейській транспортній системі спонукає до розвитку ефективної транспортної системи та логістичної інфраструктури. Однак, розвиток логістики та рівень надання логістичних послуг є однією з найменш досліджуваних галузей, що потребує подальшого вивчення та наукового обґрунтування.

Мета статті. Метою дослідження даної статті є визначення та аналіз основних напрямків розвитку логістичних послуг в Україні, головних тенденцій та перспектив.

Виклад основного матеріалу. Для кращого розуміння особливостей функціонування логістичних підприємств ми пропонуємо розглянути сутність поняття «логістика».

Термін логістика «logistics» отримав досить широке розповсюдження у сучасному суспільному житті та у бізнес-середовищі. Сутність логістики полягає в інтегрованому управлінні рухом ресурсів від первинного джерела до кінцевого споживача [1]. За висловлюванням відомого дослідника в цій сфері Д. Бауерсокса «логістика – це унікальна область діяльності, де ніколи не буває зупинок. Логістикою займаються всюди у світі по 24 години на добу, ... щоб забезпечити отримання продуктів та послуг там, де і тоді, де і коли вони необхідні» [2].

Аналітичне дослідження логістичних процесів дозволило узагальнити основні тенденції та етапи їх становлення. Розвиток логістичних процесів в Україні розпочався із становленням ринкових відносин. Еволюцію становлення логістики в Україні досить детально представила Н.В. Чернописка, яка виокремила основні 4 етапи, а саме:

✓ 1997–2000 рр. Становлення та розвиток логістичного ринку, який характеризувався початком формування професійних логістичних компаній, які відповідають світовому рівню розвитку галузі. Даний початковий рівень був не до кінця сформований, не структурований і в більшості випадків непрозорий [4];

✓ 2000–2008 рр. Активний розвиток всіх логістичних процесів, а саме, відбувається пропорційне зростання попиту та пропозиції на логістичні послуги в Україні, старує велика кількість великих проектів будівництва логістичних комплексів;

✓ 2009–2014 рр. Світова фінансова криза вплинула на діяльність всіх операторів ринку логістичних послуг. Майже всі логістичні компанії працювали за «межею рентабельності», оскільки відбувалось тотальне зменшення попиту на дані послуги. Будівельні проекти, які займали ліву частку в структурі логістичних послуг, призупинялися;

✓ 2014 р. – по теперішній час. Ринок логістичних послуг відчуває певну стабілізацію. Клієнти та логістичні компанії сміливо йдуть на впровадження інноваційних рішень та ІТ-продуктів, шукають нові методи оптимізації витрат на логістику. З'являються нові вузькоспеціалізовані напрями в логістиці [4]. Даний етап характеризується активним обміном досвіду, інформацією всіх учасників процесу, що допомагає в подальшій інтеграції вітчизняних логістичних компаній в світову логістичну систему.

Згідно з представленими офіційними даними Асоціації міжнародних перевізників України, ринок логістичних послуг на території України представляють більше 3 тисяч перевізників, серед них такі відомі у світі, як: “Schenker–BTL”(ФРН–Швеція), “Spaarman GmbH” (ФРН), “Militzer & Munch GmbH” (ФРН), “Kuehne & Nagel” і “Panalpina” (Швейцарія), “F. M. Logistic” та “Geodis” (Франція) та інші [2]. Варто відзначити успішну діяльність українських компаній з надання транспортно-логістичних послуг, які активно інтегруються в транспортно-логістичну європейську систему. До таких компаній відносяться: Formag, M&S Forwarding Company, UDS / Ukrainian Distribution Logistics, Всесвіт, група компаній, Logistics Plus, УВК комплексні логістичні рішення, Pan Logistics, Asstra associated traffic AG (табл. 1).

Таблиця 1

Основні логістичні компанії, які представлені на українському ринку

Назва компанії	Рік заснування	Країна-власник капіталу	Кількість зайнятих	Сфера дії
Formag (Одеса)	1992	Україна	235	Світ
M&S Forwarding Company (Київ)	2000	Україна	15	Світ
UDS / Ukrainian Distribution Logistics (Київ)	2000	Україна	600	Східна та Західна Європа
Всесвіт, група компаній	1994	Україна	135	Україна
Logistics Plus	2008	Україна	232	Східна та Західна Європа
УВК комплексні логістичні рішення	2001	Україна	85	Україна
Pan Logistics	2010	Україна	100	Україна, Польща
Asstra associated traffic AG	1993	Швейцарія	800	Світ

Згадані нами логістичні компанії переважно почали свою діяльність у період становлення України як незалежної країни. Дані компанії надають різні види логістичних послуг, але спільною рисою є надання комплексних послуг. Наприклад, логістична компанія Pan Logistics вийшла на ринок транспортно-експедиційних послуг лише в 2010 році, але за досить короткий термін роботи компанія зарекомендувала себе як надійний партнер та зуміла знайти свою «нішу» для успішної діяльності. Компанія займається автотранспортними, морськими, авіаційними, контейнерними, інтермодальними та мультимодальними перевезеннями; надає митно-брокерські послуги та послуги складської логістики.

Логістична компанія Asstra associated traffic AG завдяки широкій мережі філій (20 офісів в наступних країнах Європи, Азії та СНД: Швейцарія, Італія, Польща, Білорусь, Литва, Росія, Україна, Німеччина, Казахстан) інтегрованих в єдину інформаційну систему, досить швидко реагує на всі зміни ринку, тому може швидко та ефективно приймати управлінські рішення. Характерною особливістю даної компанії є відповідність світовим стандартам роботи, що підтверджують сертифікація аудиторською компанією BUREAU VERITAS системи менеджменту за різними стандартами. Ще однією важливою рисою компанії є власний сучасний парк автомобілів, які відповідають екологічним стандартам Євро-4 і Євро-5. Ефективну роботу компанії забезпечують сучасні інформаційні технології (ERP Oracle), що допомагають вдало та швидко обробляти замовлення.

Варто відзначити також логістичну компанію M&S Forwarding Company, яка надає досить широкий спектр логістичних послуг, серед яких логістичні послуги в сфері зовнішньоекономічної діяльності, будівництво інтегрованих логістичних ланцюгів постачання, міжнародна транспортна логістика з використанням авіаційного, морського та автомобільного видів транспорту, митно-брокерські послуги, консалтингові та юридичні послуги у сфері митного, податкового законодавства і зовнішньоекономічної діяльності, аутсорсинг фахівців з логістики. Надання якісних логістичних послуг в короткі терміни дало можливість компанії збудувати досить широку мережу представництв в Україні, а саме: Бориспіль, Одеса, Іллічівськ, Херсон, Південний, Чернівці, Івано-Франківськ, Ужгород, Чоп, Львів, Луцьк, Бачевськ, Дніпропетровськ, Харків.

На прикладі проаналізованих нами логістичних компаній ми можемо зазначити перспективність розвитку логістичних підприємств. Але, попри досить потужний потенціал розвитку даної галузі, існують певні проблеми, які потребують вирішення.

Також варто зазначити, що складна економічна ситуація в нашій країні вимагає від працівників логістичних компаній підвищеної уваги до вирішення питань організації та управління перевезеннями. Нині при всій великій кількості змін на ринку транспортних послуг і наявності величезної кількості експедиторів, перевізників і логістичних компаній замовники послуг, як і раніше, не задоволені їх сервісом, оскільки не всі компанії відрізняються якістю надання транспортних послуг.

Причиною цього є те, що не проводиться аналіз основних проблем, властивих залізницям, морським портам, судноплавним компаніям та іншим підприємствам транспортної галузі загалом. А рішення про вибір каналів руху товару – одне з найскладніших та найвідповідальніших завдань, з якими вітчизняні логісти стають перед проблемою, доставляючи товари на ринок [3]. Основна мета логістики у сфері транспортування полягає в усуненні перебоїв в безперервному переміщенні товарів і транспортних засобів від пункту відправлення до пункту призначення. Принципи транспортної логістики стають основними напрямками вдосконалення транспортних технологій у сфері руху товару, інтеграції виробничих і транспортних процесів [5]. Аналізуючи діяльність українських логістичних підприємств, можемо виділити основні проблеми:

- ✓ недостатню якість транспортного обслуговування;
- ✓ зношеність рухомого складу та не відповідність його міжнародним стандартам;
- ✓ недовантаження рухомого складу;

✓ труднощі в організації взаємодії декількох видів транспорту, недостатній професіоналізм персоналу логістичних компаній.

Висновок. Проведений аналіз розвитку логістичних процесів в Україні показав достатній потенціал у розвитку ефективної конкурентно-здатної логістичної системи України, яка може стати гідним партнером міжнародним логістичним компаніям. Український бізнес оцінив роль логістики, тому прагне оптимізувати відповідні витрати бізнесу, підвищити рівень лояльності клієнтів, отримати стратегічні переваги над конкурентами, у тому числі за допомогою правильно обраних логістичних підприємств, які здатні надавати якісні послуги. Українські логістичні компанії досить успішно інтегруються в сучасні транспортні процеси та намагаються відповідати всім міжнародним критеріям (комплексність послуг, якісний та зручний сервіс, швидкість роботи та оптимізація витрат клієнтів та власних ресурсів).

ЛІТЕРАТУРА

1. Тюріна Н. М. Логістика [Текст]: Навч. посіб. / Н. М.Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 392 с.
2. Довба С. А. Теоретико-методичні засади створення і функціонування логістичної інфраструктури / М. О. Довба, Н. В. Чорнопільська // Вісник національного університету «Львівська політехніка». Логістика. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка». – 2004. – №499. – С. 40-44.
3. Зборовська О. М. Сутність та особливості потокових процесів в логістиці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_upravl/2009.
4. Крикавський Є. В., Чухрай Н. І., Чорнопільська Н. В. Логістика: компендіум і практикум. Навчальний посібник. – К., Кондор, 2009 р. – 338 с.
5. Офіційний сайт логістичної компанії Пан Логістик. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://panlogistic.ua/istorija-kompanii>.

Алябьева О.Н.

АНАЛИЗ ТЕНДЕНЦИЙ РАЗВИТИЯ ЛОГИСТИЧЕСКИХ УСЛУГ В УКРАИНЕ

В статье рассмотрены особенности развития логистических услуг в Украине, определены проблемы и перспективы транспортных предприятий для дальнейшей интеграции в международную транспортную систему. Проанализированы основные отечественные компании, которые предоставляют логистические услуги на отечественном и международном рынках.

Ключевые слова: логистические услуги, логистические предприятия, транспортная система, интеграция.

Alyabeva O.

DEVELOPMENT OF LOGISTICS SERVICES IN UKRAINE

The article describes the peculiarities of logistics services in Ukraine, defined the problems and prospects of transport enterprises for further integration into the international transport system. The article analyses the basic Ukrainian companies that provide logistics services in domestic and international markets.

Keywords: logistics services, logistics enterprises, transport system, integration.